

Vabariigi President Kersti Kaljulaid Soome 100 suurkontserdil 10. juunil 2017 Vabaduse väljakul

President Niinistö, proua Haukio, kaasmaalased, hyvät suomalaiset ystävät, mul on suur rõõm olla täna koos teiega Eesti pealinna Vabaduse väljakul, et tähistada üheskoos Soome suurt juubelit.

Just nimelt üheskoos, yhdessä, Eesti ja Soome hõimuvendadena kõrvuti. Eesti ja Soome 200, FINEST 200, teeb meid mõtteliselt suuremaks, nähtavamaks ja on eeskujuks Euroopa sisemise koostöö edendamisel.

Eesti ja Soome, ajaloolised naabrid ja sõbrad, on riikide ja rahvastena tihedalt läbi põimunud – majanduslikult, kultuuriliselt, keeleliselt ja üha enam digitaalselt.

Me mõistame ühtmoodi ümbritsevat maailma.

Me saame samamoodi aru ohtudest, mida Eesti ja Soome peavad alistama. Meil mõlemal Euroopa Liidu liikmesmaadena on ühed ja samad liitlased.

Armsad külalised ja armsad kaasmaalased, ühise juubelisarja „Eesti - Soome 200" tähistamine on juba alanud ja täna peame Eestis Soome Vabariigi 100. sünnipäeva.

Nagu mina kõrvuti Soome presidendiga ja peaminister Ratas Soome valitsusjuhiga, nii ka Soome ja Eesti muusikud üheskoos laval kohe algaval kontserdil.

Muusikal on võimas ühendav jõud ja see on keel, mis tõlget ei vaja. Tundub väga loomulik ja sümbolne, et laulupidude traditsiooniga Eestis kulmineeruvad Soome 100. juubeli pidustused just ühise kontserdiga. Suur ja rõõmus tänu Soome Instituudile, kes selle väikese laulupeo korraldas.

Soome luuletaja Juice Leskinen on ligi 35 aasta eest laulus „Eesti (On my mind)" harvanähtava tabavusega öelnud, et sõprus on riigikorrast sõltumata kallis asi – ning soome keeles on sõnal „kallis" täpselt samad tähendused ja tähendusvarjundid, mis eesti keeles.

Kato, ystävyys se on kallista, Se ei riippu hallintomallista.

Sõbrad, meiesugustele väikestele rahvastele on sada aastat suur number. Suur seepärast, et väikese rahva elujõud pannakse läbi ajaloo kogu aeg proovile. Väga paljud soome-ugri rahvad ongi kuivanud kildudeks ja siis kadunud, Eesti ja Soome on aga püsinud ja kosunud.

Eesti tüvikirjanik Tammsaare arvas, et soomlased on sügavamad ja tõsisemad. Tema Soome kolleeg Eino Leino aga pidas eestlasi inimesteks, kes elavad ja tegutsevad lühema sihiseadmisega. Leino ka põhjendas oma seisukohta: mida tahta rahvast, kes on pidanud kogu oma ajaloo vältel püssirohutünni otsas istuma, teadmata, millal see plahvatada võib. Eks meis mõlemas ole mõlemat: sügavust ja tõsidust ning loomulikult kartmatust püssirohutünni vastu.

Ja kindlasti ühendab meid eriline suhe, mille vundamendiks on tavaliste inimeste igapäevane sõprus. Meie inimesed on omavahel suhelnud ka kõige raskematel aegadel. Selles uskumatult laias isiklike suhete võrgustikus, mida on hoitud üleval vähemalt ajast, kui arheoloog Aspelin ja koolijuht Swan esimesel üldlalupeol käisid ning Jannsenite juures ööbisid.

Võõrad on püüdnud seda suhet murda, ehitada meie vahele piire ja tarasid, kaevasid üles liivaribasid, et me ei saaks üksteisele külla tulla, aga nad on nõrgaks jäänud. Sest Eestit ja Soomet sunnib ikka kokku seesama vägi, mis Juice Leskise laulus paneb alati teineteise juurde naasma:

Aion tulla viereesi uudestaan

Poikki ikeroutaisen isänmaan

Vaikken koskaan luotasi poistunutkaan, tulen uudestaan!

Head naabrid, õnnitlen teid südamest juubeli puhul. Elagu Soome! Elagu meie sõprus!